מחוון: מבחן מסכם – מסכת סוכה לכיתה י' – עיון בסוגיות דף ב-ג

ניקוד: חלק א 5×6 = 30 · חלק ב 30 · חלק ג 25 · חלק ד 15 · סה"כ 100. בשאלות הפתוחות: תשובה נכונה במילים של התלמיד מקבלת ניקוד מלא; תשובה חלקית מקבלת חצי מהניקוד בערך, לפי ההערות. הסברים שמסומנים "לפי רש"י" או "הסבר" הם פירוש, לא לשון הגמרא.

1. **ב** – כשאין הדפנות מגיעות לסכך. כשהדפנות מגיעות לסכך – כשרה אפילו למעלה מעשרים, וזה מתאים לרבה ("משלט שלטא בה עינא"). (6 נק')
2. **ב** – רבי זירא. לפי רבי זירא, בסוכה רחבה יש צל סוכה. שיטת רב חנן בר רבה היא "דלא כחד". (6 נק')
3. **ג** – קושיה מברייתא. "מיתיבי" פותח קושיה ממקור תנאי (ברייתא). (6 נק')
4. **ב** – לא יצא. בית שמאי: לא יצא; בית הלל: יצא. (6 נק')
5. **א** – כי בית הוא דירת קבע, ובבית קטן כזה אנשים לא גרים. סוכה היא דירת עראי, אבל בית הוא דירת קבע – ובפחות מארבע על ארבע "לא דיירי ביה אינשי". (6 נק')
6. (1) "נימא" – הצעה, ניסיון להבין את המחלוקת (3 נק'). (2) "לא, דכולי עלמא" – דחייה: כולם מסכימים בעיקרון, והמחלוקת בנקודה אחרת (4 נק'). (3) "בשלמא" – הבנה: צד אחד מובן, והקושיה על הצד השני (3 נק'). **(10 נק')**
7. לפי רש"י: שבעה בנים לא נכנסים בסוכה של שבעה טפחים, ולכן הבנים יושבים איתה בסוכה גדולה – וזה קשה לרב חנן, שמעמיד את המחלוקת בסוכה קטנה (5 נק'). לפי התוספות: הסוכה ארוכה וצרה, והבנים ישבו לאורכה (5 נק'). אלה פירושים של המפרשים, לא לשון הגמרא. **(10 נק')**
8. פסולה (4 נק'). הרי"ף והרא"ש פסקו כרבא, ולפי טעם "דירת עראי" אין הבדל אם הדפנות מגיעות לסכך או לא; ולכן ההגבלה של רבי יאשיה לא נפסקה (6 נק'). **(10 נק')**
9. **א.** הפסק: סוכה צריכה להחזיק ראשו ורובו ושולחנו (4 נק'). רבי אבא שואל, כי לפי בית הלל אין צורך במקום לשולחן, והלכה כבית הלל (4 נק'). (8 נק')
   ב. בלשון הראשונה רבי אבא מקשה על הפסק (כבית שמאי?) (4 נק'). בלשון השנייה רבי אבא עצמו קובע שהמקור הוא בית שמאי ושלא זזים ממנו (5 נק'). (9 נק')
   ג. תרגום: "זו (שיטת) בית שמאי, ואל תזוז ממנה" (5 נק'). הסבר: ההלכה כאן כבית שמאי, ואין לשנות אותה (3 נק'). (8 נק')
10. שאלה פתוחה. כיוון אפשרי (הסבר): בדירת קבע משקיעים ובונים לטווח ארוך; דירת עראי מזכירה שחלק מהדברים זמניים, ומה באמת חשוב. **(15 נק')** מחוון: 13–15 נק' – עמדה ברורה, נימוק שמתבסס על הגמרא (ציטוט או שם של שיטה) ודוגמה מנומקת; 8–12 נק' – עמדה ונימוק בלי קשר ברור לגמרא או בלי דוגמה; 3–7 נק' – עמדה בלי נימוק; 0 – לא ענה.